

det bør ske i Tilfælde af hans uforskyldte fuldstændige Mangel paa Evne til at bestride Embedet. Og i alt Fald bliver efter Justitsministeriets Mening den Gruppe Tilfælde, der efter Finansministeriets Skøn skulde give Plads for Drøftelse og Distinktion, nemlig den delvise Ukvalificerthed, netop det klare Omraade for Grundlovens § 73.

Ganske vist maa Justitsministeriet give Finansministeriet Ret i, at man rent formelt og logisk kunde blive staaende ved, at Dommerne indtil det fyldte 65de Aar har Domstoleværnet og efter den Tid Værnet i Kravet om fuld Gage i Tilfælde af administrativ Afskedigelse mod deres Ønske — saaledes at man dog ogsaa efter den Tid, naar de ikke kunde bevæges til formelig at andrage om deres Afsked, kunde søge dem afskedigede ved Dom og derved i nogle Tilfælde opnaa en Mindreudgift for Statskassen. Men det er jo hverken urimeligt eller ukendt, at man ved Givelsen og Brugen af Lovbestemmelser gaar noget ud over, hvad der logisk og formelt nødvendigt følger af Bestemmelsens Hovedformaal. Og særlig turde dette ligge nær paa et Omraade, hvor det drejer sig om de øverste Repræsentanter for en af de tre i Grundlovens § 2 i lige Linie opstillede Statsmagter, hvor Domstolsforfølgningen til Afsked efter en lang og hæderfuld Embedsbane vilde være en Forargelse, og hvor Skønnet Utjenstdygtighed, naar alt kommer til alt, jævnlig vil være saa flydende, at det baade er ubilligt at vente, at vedkommende selv skal se paa dette Spørgsmaal paa samme Maade som Rettens Formand og Ministeriet, og hvor Emnet ofte i overordentlig ringe Grad er egnet til Bevisførelse, Drøftelse og Afgørelse ved Dom, og saadanne Rets-sagers Udfald derfor ofte paa Forhaand er temmelig uberegneligt. Den uundgaaelige Følge af et saadant System vilde blive, at enhver Justitsminister vilde lade Grænsen for, hvilke Dommerkræfter de kollegiale Retter, særlig Højesteret, kunde vedblive at nøjes med, udvides mere, end det under den nugældende Praxis er Tilfældet, og denne Følge vilde gaa ud baade over Domstolens andre Medlemmer, over dens Arbejde og dens Prestige.

Hertil kommer endnu den Betragtning, at naar de kollegiale Retters Formænd og Medlemmer var sig bevidst, at Spørgsmaalet om at søge en mindre tjenstdygtig Kollega fjernet var enstydigt med at bringe ham ind i en Risiko for — mulig efter en for ham pinlig Behandling af hans Anliggender for Administration og Domstole — at se sit Udkomme væsentlig forringet i Resten af hans Liv, vilde en naturlig Kollegialitetsfølelse utvivlsomt i mange Tilfælde bevæge dem til at lade den paagældende Dommers Forhold urørte og hellere saa vidt muligt selv udføre de Forretninger, til hvis Varetagelse Kræfterne ere begyndte at svigte ham. Allerede inden Sagerne naaede til Justitsministeriets Overvejelse, vilde altsaa den her imødegaaede Opfattelse jævnlig afføde en Forfejlen af, hvad der skulde opnaas: de kollegiale Domstoles betimelige Rekrutering.

Grundlovens § 73 tillader saaledes efter Justitsministeriets Formening, at Tilfældene af Afskedigelse af kollegiale Dommere efter det 65de Aar — bortset fra det særlige og heldigvis lidet praktiske Tilfælde af Uværdighed hos en Dommer — skæres over én Læst i Overensstemmelse med Paragraffens Regel, og i denne Retning gaar ogsaa baade en langvarig Praxis og den ovenanførte Bestemmelses Tilblivelshistorie.

Den Begunstigelse i Forhold til administrative Embedsmænd, der saaledes erhverves for Dommerstanden, er det formentlig lidet betimeligt at søge at komme tilbage fra paa en Tid, hvor Udviklingen i udpræget Grad gaar i Retning af at styrke Dommerstandens Særstilling — og samtidig i Retning af at ophæve dens Medlemmers Adgang til at erholde Bierhverv.

B ü l o w.

Til Finansministeriet.